

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

VIZITAȚIA CANONICĂ DE PRIMĂVARĂ 1926.

Venerați Frați!

În numele Domnului Isus, pentru zidirea Bisericii sale sfinte, prin vestirea cuvântului evanghelic, în tot mai strânsă împreună lucrare cu voi cu toți, reluând cărarea vizitațiilor canonice, cu drag Vă împărtășesc cercetarea următoarelor comune:

- 13. Iunie Ocna Dejului — Codor
- 14. „ Penticul român — Corneni (Șintereguț)
- 15. „ Jichișul de sus — Sigău
- 16. „ Jichișul de jos — Târpia
- 17. „ Șomcutul mic — Peștera (Peștiș)
- 18. „ Maia — Cremenea — Suarăș
- 19. „ Babdiu (Zăpârț) — Răsbuneni (Suia)
- 20. „ Olpret — Pruni
- 21. „ Budaș — Anteș — Blidărești
- 22. „ Târgușor (Oșorhel) — Pustuța — Jurca
- 23. „ Osoi — Ciaca — Valea Hranei
- 24. „ Zălha — Valea-lungă (Husmezeu)
- 25. „ Bezded — Solomon
- 26. „ Briglez — Muncel
- 27. „ Surduc (sfîntirea bisericii) — Solona
- 28—29. Iunie Mănăstirea Bicșadului.

Aici voi revedeți cu drag mulțimea credincioșilor din toate părțile și împreună vom ridica sufletele către Dumnezeu, la picioarele Maicii Domnului.

Cunoscând pe deplin, Venerați și Iubiți Frați, rostul ieșirii mele în mijlocul credincioșilor, veți pregăti cu grijă sufletele, cărora sunt închinată slabele mele străduințe, pentru ca rodnice să fie ceasurile petrecute împreună. Cuvântul Domnului să aflu pământ bun și roditor.

Rugăciunea tuturor Fraților o cer, pentruca Domnul să se îndure să însoțească cu darul său preasfânt, pașii zmeriți ai slugii sale, îndreptați spre mărirea preasfânt numelui său.

Darul Domnului Nostru Isus Hristos cu Voi.

Dragostea mea cu Voi cu toți.

Gherla, Dumineca Rusalilor 1926.

Societatea „Familiile Preoților decedați”

Pentru ca Veneratul Cler să poată cunoaște gândul și sentimentele noastre față de acțiunea pornită pentru ajutoarea familiilor fraților preoți decedați, și concretizată într'o societate numită „Familiile preoților decedați”, publicăm aici răspunsul nostru dat fratelui Președinte al acelei societăți.

Mult Onoratului Emil Ostate administrator protopopes, Președintele Societății „Familiile preoților decedați”

Hidig.

Mult Onorate în Hristos Frate!

Soartea fraților preoți deficienți, a surorilor noastre văduve preotese și a orfanilor noștri este o rană deschisă a Bisericii și a sufletului nostru. Statornică preocupare pentru alinarea acestei dureroase rani, mă urmărește în toate zilele, căutând calea vindecării.

Și altă cale nu se află decât jertfa generoasă a fraților, cari din darul lui Dumnezeu sunt încă în viață.

Jertfă din greu, peste reținerile oficiale.

Când o parte dintre frații preoți, începând din Sălaj, a căror șir se întindește, s'au concentrat pentru formarea unei societăți, îndreptată spre acest scop de ajutorare, și până la realizarea fericii soluționări oficiale din partea noastră, au aflat la noi sentimente de caldă simpatie și părintească încurajare.

Deși ne-am oprit aici, după cum era firesc, fiind o Societate particulară,

acțiunea o însoțim cu dragoste și cu cele mai bune nădejdi, fiind convinși că o conducere destoinică și credincioasă o să o ducă la înflorire, maturând roade bogate de alinare.

Prin acestea răspunzând memoriului ce, împreună cu un mare număr de frați mi-ați înaintat din prima adunare generală a societății „Familiile preoților decedați”, Vă mulțumesc tuturor din inimă pentru sentimentele de dragoste și alipire ce Ne-ați tălmăcit, și cerșesc dela Atotputernicul Dumnezeu pentru toți har și cerească binecuvântare, iară societății progres și înflorire spre mângăierea celor întristați și spre bucuria noastră a tuturor.

Gherla, la 20 Maiu 1926.

Nr. 1552.

Episcop Iuliu

HIROTONIRE.

În ziua de 21 Maiu a. c. au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi, iar în 23 Maiu (Dumineca sf. Rusalii) întru preoți, clericii diecezani: *Nicolae Bretan și Augustin Butean.*

Gherla, la 25 Maiu 1926.

Nr. 246.

NUMIRI.

Onoratul *Alexandru Dobocan* preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Cioara* (D. Noșigului.)

Din șed. cons. 11 Maiu 1926.

Nr. 2-50.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.**Apărarea Creștinismului**

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

După publicarea scrierilor profesorului Solovief dela universitatea din Moscova, în Rusia a început încă înainte de războiul mondial a se forma un partid între cler și laicii din Rusia

pentru unirea bisericii rusești cu Sfântul Scaun. Unii preoți ruși, asigurându-se că ritul greco-slav este admis de sfântul Scaun, s'au declarat catolici, păstrându-și ritul propriu. Din puținii preoți greco-catolici Ruși de astăzi, cu vremea se pot face mulți, cari vor lucra încetul cu încetul pentru aducerea la sfânta Unire a colosului Imperiu de odinioară. Aici au o misiune mare de împlinit Polonii catolici, cari prin fi-

neată și maniere de dragoste creștinească și prin o diplomatie bine determinată, au datorința de a lucra în interesul sfintei Uniri cu Roma, a aceluiași popor sfâșiat de revoluțiile sectare prin cari a trecut și sub al căror terorism zac și astăzi.

Toți ortodoxii Ruși, cari se cugetă și lucrează cu cucerie, au fost și sunt și azi de convingerea, că trebuie introduse în Biserica lor reforme, cari să o scape de atârănarea de Stat, și să-i dea o îndrumare mai conformă dumnezeieștii misiuni ce o are Biserica lui Hristos. Centrul de gravitate al bisericii rusești nu poate fi în reconstituirea Patriarhatului din Moscova, că atunci iarăși s'ar putea întâmpla, că alesul Patriarh să fie ori vre-o creatură a Guvernului, ori a vre-unui partid politic, atârănând astfel de la mutabilitatea Guvernelor. Așa vedem că se întâmplă în statele ortodoxe constituționale, România, Grecia, Sârbia și Bulgaria. Prin o astfel de sclăvie cum e posibil, ca Biserica rusă ori celelalte biserici autocefale să se considere de intelectuali, ca biserica a lui Isus Hristos? Necredincioșii vor avea prilej de a batjocori biserica și a lăți ideile lor scâlciate în contra creștinismului, bazați tocmai pe sclăvia aceasta a Bisericii, acoperită mai mult ori mai puțin prin Constituția Civilă a Statelor...

Dacă necredincioșii sectari atacă divină constituție a Bisericii catolice, deși știe păstra în toate părțile lumii chiar și prin martiriu — independența sa de puterea laică, cu cât mai ușoară va fi atacarea unei Biserici autocefale, desbinată de marea familie Creștină, care e Biserica catolică! Nu să se reînviereze puterile Bisericii, dar acestea vor slăbi tot mai tare, făcând din Biserica o funcțiune sau organism al Statului constituțional! Slăbirea aceasta va fi cu atât mai mare, cu cât Ministerul constituțional va fi alcătuit de francmasoni ori în majoritate ori în parte, ori de heterodoxi. Aleșii la înaltele trepte bisericești vor fi cei simpatizați de partidele politice ori sectare. Ori doară Sfântul Sinod se va îngriji ca alegerile și

numirile să fie binefăcute? Dar cire poate crede conștiințelor independente ale membrilor sinodali, cari își recunosc numirea lor dela partidul dominant?

De aceea dependența bisericii de stat nimicește chiar și la popor încet cu încetul și cu atât mai vartos la intelectuali idea dumnezeieștii misiuni a Bisericii.

Și să nu se creadă, că Statul ar câștiga ceva din stăpânirea lui asupra Bisericii. Pentru-că stricându-se odată idea creștină despre Biserică în sufletul poporului, începe și apoi progresază și lipsa de conștiință a datorinței de cetățean. Când adecă conștiința cetățeanului nu află în religione legătura conștiinței, se sfârșește cu nebagărea în seamă și despărțirea datorințelor dictate de conștiința creștină. Și atunci deși se menține socialmente forma creștină, lipsește conceptul creștin despre datorință, și cetățenii slăbind în credința lor strămoșească creștinească, fug după toate noutățile religioase, politice și sociale, cari solicează iubirea proprie individuală, ori a claselor de cari se țin. Și atunci cum se vor înfrâna pasiunile populare? Le va înfrâna biserica? Dar biserica e una cu Statul, și atârănătoare de Stat! Ori doară Statul? Insa dânsul nu e socotit expresiunea voinții celor agitați și tulburați. Biserica și Statul în cazul acesta sunt neputincioase să pună stavilă povoiului de neorânduiri... cari n'au leac. Zicem n'au leac. să nu ne obiecționeze că și între popoarele catolice avem cazuri, că sunt necredincioși față de autoritatea Bisericii, și se întâmplă neorânduiri sociale. Răspunsul e ușor.

Dacă la popoarele catolice, la cari biserica exerciază o autoritate independentă de orice putere omenească, călumnia sectară află urmași sau aderenți împotriva ideilor creștinești, încât se pornesc teribile convulsii sociale, cu cât mai vartos se vor întâmpla acestea la popoarele ortodoxe, cari cred că biserica lor nu e altceva decât o funcțiune națională a Statului? Faptele ne dovedesc aserția noastră.

E destul a cumpăni ceea ce s'a întâmplat și poate că și azi se întâmplă în frumoasele ținuturi din Macedonia, unde amestecate fiind diferite naționalități: Greci, Bulgari, Români și Sârbi, toți se numesc ortodoxi, și toți voesc să aibă biserica lor proprie națională. La început s'au luptat pentru acest scop pe căi politice și legale, dar neajungând la scop s'au pornit la revoluții, omoruri și jafuri. Fost-a în stare autoritatea bisericilor ortodoxe să facă pace între acele neamuri răsvrătite și acoperite cu sânge omenesc? Nici decum! Păstorii lor preoții, nu vorbesc decât de drepturile proprii naționalități, și ca neam și ca biserică, și războiul de exterminare se continuă fără semne de încetare. Acestor biserici, cari se zic ori voesc să se facă autocefale, le lipsește un centru de autoritate, care să reguleze divergențele lor de neam și naționalitate, și care în înșeși diferințele acelea să le unească în dragostea lui Hristos. Toate acelea neamuri creștine ortodoxe, cari se folosesc de biserica lor ca de o unealtă de stăpânire, pot ele avea credința că biserica are o misiune preafinală pe pământ?

Mai de mult, când marilor bărbați politici și religioși din Rusia, li se făcea din partea catolicilor cucernici, zeloși și luminați, propunerea pentru unirea celor două Biserici, se răspundea, că Rusia nu poate primi o atare unire, pentrucă deodată cu unirea Bisericilor ar fi pătruns în Rusia corupția occidentală! Dar se întâmplă în 1906 declararea războiului din partea Japoniei. Toate popoarele Rusiei sunt consternate, dar este o forță ce încurajază spiritul religios al poporului rusesc, care-i inspiră încredere în învingere. Trupele pleacă după săvârșirea ceremoniilor religioase, însoțite de proprii capelani; poporul salută trupele ce pleacă cu cântări religioase și purtând icoane de a Mântuitorului Isus Hristos, a Maicii Preacurate și a Sfinților protectori, și augurând învingere armelor rusești.

În luptele susținute cu eroism față de Japonezi, trupele au desfășurat un curaj vitejesc creștinesc, dar învingerea surise tot mereu Japonezilor, și Rusia e obligată a încheia pace, ce e drept cu onoarea ei, dar cu folosul material și moral al Japoniei.

Cu toate acestea toți prevedeau, că Rusia dispunând de resurse mai mari decât Japonia, dacă ar mai fi continuat războiul vre-o câțiva ani, în sfârșit ar fi învins pe Japonezi. Care a fost adevarata cauză a grăbirei Rusiei de a încheia pace cu Japonia?

Corupția occidentală, străbătută în toate partidele Rusiei, dar nu prin unirea celor două Biserici, ci prin pătrunderea sectelor anticreștine, în toate clasele sociale, până chiar și în trupele de pe uscat și de mare. Izbucnirea revoluționară ce urmă, ținu mai mult de doi ani cu bătăi și omoruri în toate părțile colosului de imperiu, și cu sângeroase desertări pe uscat pe mare, care apoi revoluție s'a repetat și după războiul mondial, degenerând în bolșevismul de azi, ce stăpânește în Rusia lui Lenin și Trotzki. E un fapt netăgăduit că sectele au străbătut în toate colțurile Rusiei, în toate clasele sociale din Rusia. Cum se explică faptul acesta? Sectele anticreștine au profitat să lățească sentimente de *libertăți politice și religioase*, cum le înțeleg sectele anticreștine, profitând de abuzurile politice și administrative ale statului și Bisericii rusești. Statul era arătat ca un tiran, iar biserica ortodoxă complice a tiraniei statului autocratic. Spiritul derăscoală împotriva Țarului era unit cu răzvrătirea împotriva lui Isus Hristos... De aci apoi a provenit marea revoluție în decursul războiului mondial, detronarea Țarului, omorirea lui, proclamarea Republicii sovietice care ține și azi... Biserica rusească este azi în cea mai deplorabilă stare sub jugul bolșevic.

(Va urma).

Pentru partea neoficială răspunde: **Iosif Sângeorgean**